

JAVNA RASPRAVA OPŠTINSKIH PROSTORNIH I URBANISTIČKIH PLANOVA

Uvod

Javna rasprava je jedna od ključnih faza izrade prostornih i urbanističkih planova i jedna od faza u kojoj različiti učesnici imaju poslednju mogućnost da daju svoje komentare, iskažu zabrinutosti i predlože izmene. Iako je javnoj raspravi data posebna pažnja u ovom biltenu, učešće javnosti je postalo deo celog postupka izrade prostornih i urbanističkih razvojnih planova i ono je uneto u zakon o prostornom planiranju koji je usvojen 2003. godine. Novi pristup prostornom i urbanističkom razvoju je u skladu sa međunarodno prihvaćenim principima urbanističkog razvoja i dobrog urbanističkog upravljanja i stavlja poseban naglasak na principe kao što su održivost, transparentnost, angažovanje građana i uključivanje javnosti, inkluzivnost i jednake mogućnosti bez obzira na pol.

Dobar proces planiranja zahteva istinsko i direktno uključivanje različitih učesnika i građana od početka do realizacije. Uključivanje relevantnih učesnika u proces planiranja nije samo element dobrog upravljanja, već takođe i sredstvo za obezbeđivanje finansiranja projekata i investicija. Ono je od suštinske važnosti za razvoj osećanja vlasništva i odgovornosti za odlučivanje, kao i za stvaranje osnova za saradnju, partnerstvo i posvećenost izdavanju resursa potrebnih za realizaciju usvojenih ideja.

True Involvement

Inclusion

Ownership

Responsibility

Partnership

Co-operation

Commitment

Transparency

Postoje različiti načini za uključivanje građana i učesnika u proces planiranja. Step en ovog angažovanja zavisi od faze procesa planiranja, kao i od zahtevane stručnosti i raspoloživosti učesnika da učestvuju u procesu. Učešće javnosti može da se ostvari na različite načine, kao što su javne konsultacije, debate o lokalnoj misiji i izjavi o viziji, sastanci u gradskim većnicama, učestvovanje u radnim grupama i na kraju javne rasprave. U tom pogledu javne rasprave su samo jedan element u lancu učestvovanja u procesu planiranja. Planiranje i realizacija mogu da budu uspešni samo kada je učestvovanje javnosti garantovano u toku celog procesa planiranja, počevši od analize situacije i procene potreba, preko izbora prioriteta i realizacije, pa do praćenja i procene konkretnih mera i intervencija.

Participatory Planning Process

1. Šta je javna rasprava i zašto je je važna?

☉ To je javni sastanak na koji se pozivaju građani da daju svoje komentare, primedbe i sugestije za nacrt prostornih planova (opštinski plan razvoja – OPR) i urbanističkih planova (urbanističkih planova razvoja – UPR ili urbanističkih regulatornih planova – URP), pre nego što ovi planovi budu podneti opštinskoj skupštini na konačno usvajanje.

☉ Ona ima obavezni karakter kao što je navedeno u zakonu o prostornom planiranju i u administrativnom uputstvu o postupku javne rasprave za prostorne i urbanističke planove.

☉ Ona ohrabruje ravnopravno učešće žena i muškaraca koji predstavljaju različite socijalne i etničke grupe pa se time unapređuje ravnopravnost polova, inkluzivnost i nediskriminatorski pristup informacijama i doprinosi transparentnosti procesima odlučivanja.

2. Ko je odgovoran za javnu raspravu i ko može da učestvuje u njoj?

☉ Opština je odgovorna za organizaciju javne rasprave nacrtu opštinskih prostornih i urbanističkih planova.

☉ Javna rasprava je otvorena za sve građane.

☉ Građani treba da imaju pristup nacrtima plana(ova) koji su predmet javne rasprave.

☉ Svako može da daje predloge, primedbe ili komentare u vezi sa sadržajem i postupkom nacrtu plana.

☉ Opština treba da obezbedi izveštaj o javnoj raspravi i garantuje transparentnost u procesu revizije. Ona treba da odgovori na primedbe tako što će revidirati nacrt plana ili obrazložiti njihovo odbijanje.

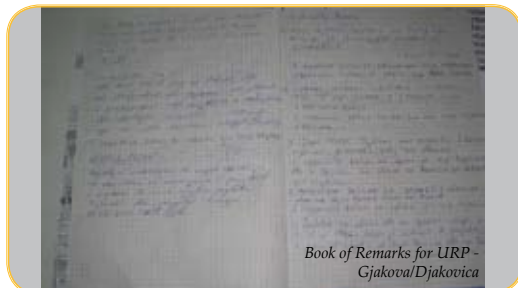
Public Presentation of MDP/UDP - Gjakova/Djakovica

Mirëpresim kontributet tuaja !

Announcement of Public Review of MDP - Gjilani/Gnjilane

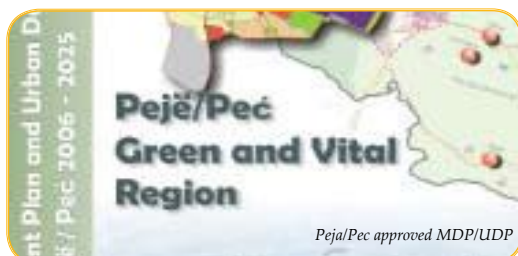
Gjilan, 17.11.2007

Book of Remarks for URP - Gjakova/Djakovica

Virtual access to MDP/UDP for citizens - Peja/Peç

Peja/Peç approved MDP/UDP

3. Kako možete da saznate za javnu raspravu i koji su koraci u toku javne rasprave i posle nje?

- Opština mora da objavi početak javne rasprave nacrtu prostornog ili urbanističkog plana.
- Opština sprovodi informacionu kampanju da bi ohrabrila učestvovanje građana u procesu javne rasprave.
- Otvaranje procesa javne rasprave mora da bude najavljeno u tri dnevne novine i drugim informacionim kanalima najmanje osam dana pre otpočinjanja javne rasprave.
- Obaveštenje se šalje vladinim organima, ministarstvima, pravnim subjektima javnih organa, kao što su javna preduzeća, koji su podneli podatke i druga potrebna dokumenta u toku izrade urbanističkog ili prostornog plana, kao i opštinama na čiju teritoriju mogu da utiču predložena rešenja.
- Opština stavlja nacrt plana na oglasnu tablu za potrebe rasprave i dostavljanja komentara građana i drugih učesnika.
- Opštinski organ odgovoran za planiranje organizuje jednu ili više javnih prezentacija.
- Javna prezentacija namenjena je različitim ciljnim grupama na različite načine.
- Učesnici na javnoj raspravi daju svoje sugestije, predloge i primedbe.
- Opštinski organi odgovorni za planiranje razmatraju primedbe i sugestije, poboljšavaju i završavaju konačnu verziju nacrtu prostornog ili urbanističkog plana.
- Konačni nacrt se podnosi skupštini opštine na usvajanje, uključujući kratak rezime komentara koji su dati u toku procesa javne rasprave.
- Pre nego što skupština opštine usvoji opštinski plan njega mora da proveri i odobri Ministarstvo za životnu sredinu i prostorno planiranje u pogledu njegove kompatibilnosti sa prostornim planom Kosova. Ministarstvo mora u roku od 15 dana da završi ovu verifikaciju.

4. Koliko traje javna rasprava?

- Za prostorne planove (OPR) najmanje 60 dana.
- Za urbanističke planove (UPR, URP) najmanje 30 dana.
- Za izmene, dopune ili poništavanje plana – 15 dana, ali ne više od 30 dana.
- Preporučuje se da se javne rasprave ne održavaju u toku sezone godišnjih odmora (u toku leta i zime).

5. Kako možete da date svoj doprinos procesu javne rasprave?

- ⊗ Aktivnim učestvovanjem u podnošenju sugestija, predloga i primedbi na pravi način i u pravo vreme.
- ⊗ Upisivanjem predloga i primedbi u knjigu primedbi uz navođenje vašeg imena i adrese.
- ⊗ Postavljanjem pitanja o konkretnim pitanjima u toku javne prezentacije.

6. Šta je izveštaj o javnoj raspravi?

To je izveštaj koji priprema opštinski organ odgovoran za planiranje u periodu od 30 dana od isteka roka za podnošenje primedbi. On sadrži spisak učesnika koji su dali pisane predloge i primedbe na nacrt plana, a takođe navodi da li su ti predlozi prihvaćeni, delimično prihvaćeni ili odbijeni. Ipak, predlozi i primedbe koji su stigli posle predviđenog roka se ne uzimaju u obzir. Izveštaj se na zahtev daje na uvid javnosti.

7. Kakvu korist imate vi iz vašeg učestvovanja u javnoj raspravi?

- ⊗ Postajete deo procesa planiranja u vašoj opštini, gradu ili okolini i učestvujete u donošenju odluka u toku izrade plana.
- ⊗ Doprinosite procesu planiranja u vašoj opštini, gradu ili okolini preko vaših ideja, sugestija i primedbi.
- ⊗ Dobijate mogućnost da diskutujete o različitim idejama sa profesionalcima, opštinskim službenicima i drugim učesnicima.
- ⊗ Možete bolje da razumete važnost pitanja urbanističkog i prostornog planiranja za razvoj vaše opštine, grada ili okoline.

Impressum

Ovaj letak je inicijativa Ministarstva Zivotne Sredine i Prostornog Planiranja (MZSPP) i MuSPP/UN-HABITAT, kao sredstvo informisanja i komunikacije koje ima za cilj podizanje svesti o ucescu javnosti u procesu planiranja. Fokusirace se na javni pregled kao vaznu komponentu u saucesnickom lancu procesa planiranja. Primarne ciljane grupe su organizacije civilnog drustva, poslovna zajednica i relevantni ucesnici u planiranju.

Svoj doprinos ovom biltenu dali su:

Tekst: Hidajete Zhuri, nacelnik Odeljenja za politiku u uredu Prostornig planiranja u MZSPP; Lumnije Gashi, sluzbenik za informisanje i komunikaciju u MuSPP-u, i Lazim Salihu pravni savetnik u MuSPP-u. **Urednici:** Krystyna Galezia, Vrsilac duznosti rukovodioca UN-HABITAT-a na Kosovu, Frank D'hondt, Koordinator za prostorno planiranje u MuSPP-u. **Dizajn i izgled:** Astron Mahmutaj, asistent za informacije i Komunikaciju u MuSPP-u.

Kontakt: info@unhabitat-kosovo.org

Program podrške prostornom planiranju opština (MuSPP)UN-HABITAT-a finansira Sida Videnja iskazana u ovom biltenu predstavljaju misljenja autora i ne moraju da predstavljaju misljenja autora i ne moraju da predstavljaju videnja UN-HABITAT-a, Sida-e ili vlade Svedske.

Ucinimo Zajedno Gradove Boljim